

اصول

علم و مهندسی مواد

تألیف : ویلیام دی. کلیستر

ترجمه: نروز سور علی شکوهفر

استاد گروه هندسی مواد

دانشکده مهندسی مکانیک

دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی

ویرایش چهارم

تابستان ۱۳۹۲

شماره ۲۴۶

سرشناسه: کلیستر، ویلیام دی.، ۱۹۴۰ - م.

عنوان و نام پدیدآور: اصول و علم و مهندسی مواد/تألیف ویلیام. دی. کلیستر، [دیوید. جی. رتویش]؛ ترجمه علی شکوهفر.

مشخصات نشر: تهران: دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی، انتشارات، ۱۳۸۸.
مشخصات ظاهری: ۷۰۸ ص.

فروست: دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی؛ ۲۱۷
شابک: ۹۷۸-۹۶۴-۸۱۷۰۳-۵-۵

وضعیت هر سه نویسی: فیضا

یادداشت: سوان اصلی: Fundamentals of Materials Science and Engineering, 3rd ed, c2009

موضوع: مواد صنعتی

شناسه افزوده: رتویش، د. زید ح.

شناسه افزوده: شکوه فر، علی، ۳۳۲ - ، مترجم

ردہ بندی کنگره: ۱۳۸۸ء، کمیته تحریک اسلامی

ردہ بندی دیوبی: ۶۲۰/۱۱

شماره کتابشناسی ملی: ۴۵۴۴۱۸۱

<http://press.kntu.ac.ir>

ناشر: دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی

عنوان: اصول و علم و مهندسی مواد

مؤلف: ویلیام. دی. کلیستر

مترجم: دکتر علی شکوهفر

نوبت چاپ: ششم

تاریخ انتشار: اردیبهشت ۱۳۹۷، تهران

شمارگان: ۵۰۰ نسخه

چاپ: پدیدرنگ

صحافی: گرانمایی

بها: ۴۷۰۰۰ تومان

(تمام حقوق برای ناشر محفوظ است)

خیابان میرداماد غربی - پلاک ۴۷۰ - انتشارات دانشگاه صنعتی خواجه نصیرالدین طوسی - تلفن: ۸۸۸۸۱۰۵۲

میدان ونک - خیابان ولی عصر (ع) - بالاتر از چهارراه میرداماد - پلاک ۲۶۲۶ - مرکز پخش و فروش انتشارات

تلفن: ۸۸۷۷۲۲۷۷ رایانمه: www.press.kntu.ac.ir - press@kntu.ac.ir - تارنما (فروش آنلاین):

با نکاهی احتمالی به زندگی انسان در دنیای صنعتی امروز و مقایسه آن با گذشته نه چندان دور این حقیقت مشخص می شود که در طول چند دهه گذشته توسعه همه جانبه‌ای در مسائل صنعتی و فناوری صورت گرفته است. پیشرفت در صنایع و فناوری‌های مختلف از جمله صنایع نوین، صنایع هواپیما، صنایع ارتباطات و فناوری اطلاعات، صنایع حمل و نقل، صنعت الکترونیک، مکانیک، مواد پیشرفت‌های رایانه و غیره، نمونه‌هایی از اینگونه پیشرفت‌ها می‌باشد.

"توسعه علم و مهندسی مواد یکی از عوامل بسیار موثر در پیشرفت صنعت و فناوری در دنیای صنعتی امروز می‌باشد. در راستای توسعه علم و مهندسی مواد لازم است که متخصصین و صاحب‌نظران علوم کاربردی نخست به شناسایی مواد و خواص آنها پرداخته و سپس همگام با تلاش برای دستیابی به فناوری‌های جدید، توسعه مواد پیشرفت‌های را نیز در برنامه‌های کار خود قرار دهند. در این خصوص مطالعه خواص و ساختار مواد و ارتباط بین خواص و خطا و نیز فرآیندها و کاربرد مواد لازم و ضروری می‌باشد. بعلاوه انتخاب مواد برای طرح‌های مختلف، بازی‌های اراد، نقش مواد در محیط زیست، عملکرد در سازه‌ها و سیستم‌های مختلف هم از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است.

در یک جامعه پویا - سریع، باید از اطلاعات دقیق و کافی در زمینه‌های مختلف صنعت و فناوری و عوامل موثر در توسعه آنها برخوردار باشند که لزوم به روز بودن این اطلاعات نیز اجتناب ناپذیر است. مخصوصاً توجه به پیشرفت‌های شگرفی که در زمینه ریزفناوری (Nanotechnology) که به صورت اندر-هناور، نوئ در دنیای کنونی در حال وفور است نه تنها باید در برنامه آموزشی و پژوهشی مراعز عالمی و دانشگاهی قرار گیرد، بلکه باید دانش-پژوهان، دانشجویان، محققین، مهندسین، اساتید، کلیه برگانهای ذیربیط را تشویق به مطالعه دقیق و عمیق‌تر اینگونه پیشرفت‌ها نماید. در این راستا رفع منابع و ارائه تالیف و ترجمه کتبی که بتواند راه را برای رسیدن به اهداف فوق هموارتر نماید به توبه خود - اثر اهمیت است.

کتاب حاضر یکی از کتب جامع دانشگاهی در زمینه علم و مهندسی مواد می‌باشد که مطالب آن برای مطالعه دانشجویان رشته‌های علوم کاربردی از جمله مهندسی مواد، مهندسی مکانیک، مهندسی صنایع، مهندسی شیمی، مهندسی برق و الکترونیک و ... سازمان مفید بوده و مرجع مناسبی برای مدرسین دروس علم و مهندسی مواد در این رشته‌ها می‌باشد. بعلاوه کلیه محققین و علاقمندان به مباحث علم و مهندسی مواد می‌توانند به مقتضای کاری، از مباحث این کتاب استفاده نمایند.

در زمینه استفاده بهینه از کتاب، لوح فشرده نیز ضمیمه گردیده که مباحث تکمیلی با جزئیات بیشتر در آن توضیح داده شده است.

دکتر علی شکوه فر

استاد گروه مهندسی مواد

تابستان ۱۳۸۸

عنوان	صفحه
فصل اول : مقدمه	۳
۱-۱ دورنمای تاریخی	۳
۱-۲ علم و مهندسی مواد	۴
۱-۳ چرا علم و مهندسی مواد را مطالعه و بررسی می نماییم؟	۷
۱-۴ گروه بندی مواد	۸
فلزات	۸
امبیکها	۸
پلیمرها	۹
مواد مرکب	۹
نیمه هادها	۹
مواد زیستی	۹
۱-۵ مواد پیشرفته	۱۰
۱-۶ نیاز به مواد مدرن	۱۰
مراجع	۱۲
فصل دوم: ساختمان اتمی و پیوندی بین اتمی	۱۵
۲-۱ مقدمه	۱۵
ساختر اتمی	۱۵
۲-۲ مفاهیم بنیادی	۱۵
۲-۳ الکترونها در انتمها	۱۷
مدل های اتمی	۱۷
اعداد کواتنم	۲۰
آرایش الکترونی	۲۱
۲-۴ جدول تناوبی	۲۴
پیوندهای اتمی در جامدات	۲۷
۲-۵ نیروها و انرژی های پیوندی	۲۷
۲-۶ پیوندهای بین اتمی اولیه یا پیوندهای قوی	۳۳
پیوند یونی	۳۳
پیوندهای اشتراکی یا کووالانسی	۳۶

۴۰	بیوندهای ثابوی یا بیوندهای اندوالس	۲-۷
۴۱	تعییرات بیوندهای دو قطبی تحریک شده (لحظه‌ای)	
۴۲	مولکولهای دوقطبی-بیوندهای دو قطبی تحریک شده	
۴۳	بیوندهای دو قطبی دائمی	
۴۴	مولکولها	
۴۵	مراجع	
۴۶	مسائل فصل دوم	

۵۱	فصل سوم: ساختار کریستالی جامدات	
۵۱	۳-۱ مقدمه	
۵۱	ساخترهای بلوری	
۵۱	۳-۲ مقاهم املیه	
۵۲	۳-۳ سلول واحد	
۵۴	۳-۴ ساختارهای بلورین خرد	
۵۵	ساختار بلوری مکعبی با یک یوه و بزرگ	
۵۶	ساختار بلوری مکعبی مرکزدار	
۵۷	ساختار بلوری منشور با قاعده شش ضلعی فرد (HCP)	
۶۰	۳-۵ محاسبه چگالی فلزات	
۶۱	۳-۶ ساختارهای کریستالی سرامیکها	
۶۶	ساختارهای کریستالی نوع AX	
۶۷	ساختار سنگ نمک	
۶۸	ساختار گلبرید سزیم	
۶۸	ساختار اسفلالیت یا بلندروی	
۶۹	ساختار کریستالی نوع $A_m X_p$	
۷۰	ساختار کریستالی نوع $A_m B_n X_p$	
۷۲	۳-۷ محاسبه چگالی ترکیبات سرامیکی	
۷۴	۳-۸ سرامیک‌های سیلیکاتی	
۷۵	سیلیکا	
۷۶	سیلیکاتها	
۷۶	۳-۹ کربن	
۷۷	الماس	
۷۷	گرافیت	

۷۸	۳-۱ چندشکلی و دگروارگی
۷۹	۳-۱۱ سیستم‌های بلوری
۸۰	جهات و صفحات بلوری
۸۰	۳-۱۲ جهات بلوری
۸۵	بلورهای نشن وجهی (هگزاگونال)
۸۷	۳-۱۳ صفحات بلوری
۹۱	آرایش اتمی
۹۳	بلورهای هگزاگونال
۹۳	۳-۱۴ دانسته انمی خطی و صفحه‌ای
۹۳	۳-۱۵ ساخته انمی خطی فشرده
۹۶	سرامیک
۹۸	مواد بلورین و غیربلوری
۹۸	۳-۱۶ تک بلورها
۹۹	۳-۱۷ مواد چند بلوری
۱۰۰	۳-۱۸ غیرهمسانگردی
۱۰۱	۳-۱۹ پراش اشعه X : تعیین ساختار نای اتمی
۱۰۱	۳-۲۰ جامدات غیربلوری
۱۰۲	شیشه‌های سیلیکاتی
۱۰۴	مراجع
۱۰۶	مسائل فصل سوم

فصل چهارم: ساختار پلیمرها

۱۱۲	۴-۱ مقدمه
۱۱۲	۴-۲ مولکولهای هیدروکربنی
۱۱۳	۴-۳ مولکولهای پلیمر
۱۱۷	۴-۴ شیمی مولکولهای پلیمر
۱۱۷	۴-۵ وزن مولکولی
۱۱۸	۴-۶ شکل مولکولی
۱۱۸	۴-۷ ساختمان مولکولی
۱۱۸	پلیمرهای خطی
۱۱۸	پلیمرهای شاخه‌ای
۱۱۹	پلیمرهای متقطع

۳۹	۴-۸ وضعیت‌های مولکولی
۴۱	۴-۹ ترموبلاست و ترموموستها
۴۲	۴-۱۰ کوبیلیمرها
۴۴	۴-۱۱ بلوری شدن پلیمرها
۴۷	۴-۱۲ کربستالهای پلیمری
۵۱	مراجع
۵۲	مسائل فصل چهارم
۵۹	فصل پنجم: نفائص در جامدات
۵۹	۵-۱ قدمه
۶۰	۵-۲ نقصهای نقطه‌ای
۶۰	۵-۲-۱ نفایهای زوایی در فلزات
۶۲	۵-۲-۳ عیوب نقطه‌ای سرامیکها
۶۵	۵-۳-۱ ناخالصیهای در جامدات
۶۶	۵-۴ محلولهای جامد
۶۷	۱-۱ عامل اندازه اتمی
۶۷	۲-۱ ساختار بلوری
۶۷	۳-۱ الکترونگاتیویته
۶۷	۴-۱ خلوفیت‌های شیمیایی
۶۸	۵-۱ ناخالصی در سرامیکها
۷۰	۵-۲ عیوب نقطه‌ای در پلیمرها
۷۰	۵-۳ مشخصات ترکیب
۷۱	۵-۴ تبدیل ترکیب‌ها
۷۱	۵-۵ انواع مختلف نقصهای بلوری
۷۱	۵-۶ نابجاییها، نقصهای خطی
۷۳	۵-۷ نقصهای فصل مشترکی
۷۴	۵-۸ سطوح خارجی
۷۴	۵-۹ مرزدانه‌ها
۷۹	۵-۱۰ مرزهای دوقلو
۸۰	۵-۱۱ سایر نقصهای سطحی یا فصل مشترکی
۸۱	۵-۱۲ نقصهای حجمی یا توده‌ای
۸۱	۵-۱۳ ارتعاشات اتمی

۱۸۲	۵-۵ مطالب کلی
۱۸۲	۵-۵ تکنیکهای میکروسکوپی
۱۸۳	۵-۵ محاسبه اندازه دانه‌ها
۱۸۵	مراجع
۱۸۶	مسائل فصل پنجم

فصل ششم: نفوذ

۱۹۳	۶-۱ مقدمه
۱۹۴	۶-۲ سازوکارهای نفوذ اتمی
۱۹۵	۶-۳ نفوذ جای خالی
۱۹۶	۶-۴ نفوذ اتمی بین نشینی
۱۹۷	۶-۵ نفوذ پایدار
۱۹۷	۶-۶ نفوذ ناپایدار
۲۰۰	۶-۷ عوامل موثر بر نفوذ
۲۰۵	نوع نفوذ
۲۰۵	درجه حرارت
۲۱۲	۶-۸ راههای دیگر نفوذ
۲۱۲	۶-۹ نفوذ در مواد یونی و پلیمری
۲۱۳	مواد یونی
۲۱۳	مواد پلیمری
۲۱۵	مراجع
۲۱۶	مسائل فصل ششم

فصل هفتم: خواص مکانیکی

۲۲۵	۷-۱ مقدمه
۲۲۵	۷-۲ مفهوم تنش و کرنش
۲۲۷	۷-۳ آزمایش کشش
۲۲۸	آزمایش فشار
۲۳۰	آزمایشات پیچشی و برشی
۲۳۱	بررسی‌های هندسی حالت تنش
۲۳۱	تغییر شکل کشسان
۲۳۲	۷-۴ رفتار تنش-کرنش
۲۳۲	۷-۵ آزمایش‌های میکروسکوپی

۷-۴	خاصیت بدون کشائی
۲۳۹	
۷-۵	خواص کشسان مواد
۲۴۲	
۷-۶	خواص کششی
۲۴۲	
۷-۷	تسلیم و استحکام تسلیم
۲۴۴	
۷-۸	استحکام کششی
۲۴۷	
۷-۹	انعطاف پذیری
۲۵۰	
۷-۱۰	خاصیت ارتجاعی، ماکشسانی
۲۵۳	
۷-۱۱	چفرمگی
۲۵۴	
۷-۱۲	تنش کرنش حقيقی
۲۵۷	
۷-۱۳	بازگشای االاسنیک در حین تغییر شکل پلاستیک
۲۵۷	
۷-۱۴	تغییر محل پیچشی، برشی و فشاری
۲۵۸	
۷-۱۵	رفتار مکانیکی سرامیک
۲۵۸	
۷-۱۶	استحکام خیلی
۲۶۱	
۷-۱۷	رفتار الاستیک
۲۶۱	
۷-۱۸	تأثیر تخلخل روی خواص بخاراک سرامیکها
۲۶۲	
۷-۱۹	رفتار مکانیکی پلیمرها
۲۶۲	
۷-۲۰	رفتار تنش کرنش
۲۶۴	
۷-۲۱	تغییر شکل ماکروسکوپی
۲۶۵	
۷-۲۲	ویسکوالاستیستیته
۲۶۵	
۷-۲۳	سختی و خواص مکانیکی دیگر
۲۶۵	
۷-۲۴	سختی
۲۶۶	
۷-۲۵	آزمایشهای سختی راکول
۲۶۹	
۷-۲۶	آزمایشهای سختی برینل
۲۷۰	
۷-۲۷	آزمایشهای سختی نوب و ویکرز
۲۷۰	
۷-۲۸	تبديل سختی در مقیاس های مختلف
۲۷۲	
۷-۲۹	رابطه بین سختی و مقاومت کشش
۲۷۲	
۷-۳۰	سختی مواد سرامیکی
۲۷۲	
۷-۳۱	استحکام پارگی و سختی پلیمرها
۲۷۳	
۷-۳۲	تغییرپذیری خواص و ضریب اطمینان
۲۷۳	
۷-۳۳	تغییرپذیری خواص ماده
۲۷۳	
۷-۳۴	محاسبه مقادیر میانگین و انحراف استاندارد
۲۷۴	

۷-۲۰	ضریب اطمینان / طراحی
۷۷۷	مراجع
۷۷۷	مسائل فصل هفتم
۷۷۹	فصل هشتم: مکانیزمهای تغییر شکل و استحکامدهی
۷۹۷	۸-۱ مقدمه
۷۹۷	ساز و کارهای تغییر شکل فلزات
۷۹۸	۸-۲ تاریخچه
۷۹۸	۸-۳ مفاهیم و جنبه‌های اساسی نابجاییها
۳۰۱	۸-۴ خصوصیات نابجایی‌ها
۳۰۳	۸-۵ سیستم‌های زشن
۳۰۵	۸-۶ لغزش آب با رهایها
۳۰۵	۸-۷ تغییر شکل مهمسان ران چندلوری
۴۰۶	۸-۸ تغییر شکل توسط دوقلوی ساز و کارهای تقویت کنندگان
۴۰۶	۸-۹ استحکام بخشی توسط کاهش انداز دانه
۳۱۰	۸-۱۰ استحکام بخشی توسط محلول جاذب
۳۱۳	۸-۱۱ کرنش سختی بازیابی، تبلور مجدد و رشد دانه
۳۱۷	۸-۱۲ بازیابی
۳۱۷	۸-۱۳ تبلور مجدد
۳۱۸	۸-۱۴ رشد دانه
۳۲۱	ساز و کارهای شکست مواد سرامیکی
۳۲۴	۸-۱۵ سرامیکهای کریستالی
۳۲۴	۸-۱۶ سرامیکهای غیرکریستالی
۳۲۵	ساز و کارهای تغییر شکل و استحکامدهی پلیمرها
۳۲۶	۸-۱۷ تغییر شکل پلیمرهای نیمه کریستالی
۳۲۷	ساز و کار تغییر شکل الاستیک
۳۲۷	ساز و کار تغییر شکل پلاستیک
۳۲۸	الف ۸-۱۸ پارامترهای مؤثر بر خواص مکانیکی پلیمرهای نیمه کریستالی
۳۲۹	ب ۸-۱۸ پارامترهای مؤثر بر خواص مکانیکی پلیمرهای نیمه کریستالی
۳۳۰	۸-۱۹ تغییر شکل الاستومرهای ولکانیزاسیون
۳۳۲	

۳۳۵	مسائل فصل هشتم
۳۴۷	فصل نهم: انهدام مکانیکی
۳۴۷	۹-۱ مقدمه
۳۴۸	شکست
۳۴۸	۹-۲ اصول شکست
۳۴۹	۹-۳ شکست نرم
۳۵۱	۹-۴ مطالعات شکستنگاری
۳۵۱	۹-۵ شدید تر
۳۵۳	الف-۱۹ مکانیک شکست
۳۵۳	ب-۵ اصول مکانیک شکست
۳۵۳	تمرکز تنش
۳۵۷	چقزمگی شدید
۳۶۰	طراحی با استفاده مکانیک شکست
۳۶۵	۹-۶ شکست ترد سرامیکها
۳۶۶	خستگی استاتیک
۳۶۶	۹-۷ شکست مواد پلیمری
۳۶۸	۹-۸ آزمایش شکست ضربه
۳۶۹	روشهای آزمایش ضربه
۳۷۱	تغییر حالت نرم به ترد
۳۷۴	خستگی
۳۷۴	۹-۹ تنشهای سیکلی
۳۷۷	۹-۱۰ منحنی S-N
۳۸۰	۹-۱۱ خستگی در مواد پلیمری
۳۸۱	الف-۹ جوانهزنی و انتشار ترک
۳۸۱	ب-۹ جوانهزنی و انتشار ترک
۳۸۴	۹-۱۲ ترخ انتشار ترک
۳۸۴	۹-۱۴ عوامل مؤثر بر عمر خستگی
۳۸۵	تنش متوسط
۳۸۵	اثرات سطح
۳۸۶	عوامل طراحی

عملیات سطحی	.....
سختی موضعی	.....
۳۸۷	.....
۹-۱۵ عوامل محیطی	.....
خرش	.....
۹-۱۶ کلیات رفتار خرش	.....
الف ۹-۹ اثرات تنفس و دما	.....
۳۹۰	.....
ب ۹-۱۷ اثرات تنفس و دما	.....
۳۹۱	.....
۹-۱۸ روشهای بسط داده‌ها	.....
۹-۱۹ آلیاژها برای کاربرد دمای بالا	.....
۳۹۳	.....
۹-۲۰ خرش در مواد سرامیکی و پلیمری	.....
۳۹۵	.....
مراجع	.....
مسائل فصل نهم	.....
۳۹۷	.....

فصل دهم: نمودارهای فازی	.....
۴۱۳	.....
۱۰-۱ مقدمه	.....
۴۱۳	.....
۱۰-۲ تعاریف و مفاهیم اصلی	.....
۴۱۳	.....
۱۰-۳ حد حلالیت	.....
۴۱۴	.....
۱۰-۳ فازها	.....
۴۱۵	.....
۱۰-۴ ریزساختارها	.....
۴۱۶	.....
۱۰-۵ تعادل فازی	.....
۴۱۶	.....
۱۰-۶ دیاگرامهای فازی تعادلی	.....
۴۱۸	.....
۱۰-۶ سیستمهای دوتایی که دارای ساختمان کریستالی مشابه هستند	.....
۴۱۸	.....
۱۰-۷ تفسیر دیاگرامهای فازی	.....
۴۲۱	.....
۱۰-۸ وجود فازها	.....
۴۲۱	.....
۱۰-۸ تعیین ترکیب فاز	.....
۴۲۱	.....
۱۰-۸ تعیین مقدار فاز	.....
۴۲۱	.....
۱۰-۸ ریزساختار آلیاژهای ایزومورف	.....
۴۲۷	.....
۱۰-۹ سرد کردن تعادلی	.....
۴۲۷	.....
۱۰-۹ خواص مکانیکی آلیاژهای ایزومورف	.....
۴۲۷	.....
۱۰-۱۰ سیستمهای اوتکتیک دوتایی	.....
۴۲۸	.....
۱۰-۱۱ ریزساختار آلیاژهای اوتکتیک	.....
۴۳۵	.....
۱۰-۱۲ نمودارهای تعادلی با داشتن ترکیبات و فازهای میانی	.....

۴۴۰	۱۰-۱۳ واکنشهای یوتکتوئید و پلیکتولید
۴۴۱	۱۰-۱۴ تبدیل فازهای متجانس
۴۴۲	۱۰-۱۵ دیاگرامهای فازی سرامیکها
۴۴۲	۱۰-۱۶ دیاگرامهای فازی سه تابی
۴۴۲	۱۰-۱۷ فانون فاز گیبس
۴۴۲	۱۰-۱۸ سیستم آهن-کربن
۴۴۲	۱۰-۱۹ دیاگرام فاز آهن- کاربید آهن $Fe - Fe_3C$
۴۴۶	۱۰-۲۰ ریزساختارهای مختلف در آلیازهای آهن- کربن
۴۵۰	آلیازهای هیپریوتکتوئید
۴۵۴	آلیازها، هایپریوتکتوئید
۴۵۸	سرد کردن غیرتعادلی
۴۵۸	۱۰-۲۱ تأثیر سایر عناصر آلیازی
۴۵۹	مراجع
۴۶۰	مسائل فصل دهم

۴۷۵	فصل یازدهم: دگرگونی ازها
۴۷۵	۱۱-۱ مقدمه
۴۷۵	دگرگونی فازها در فلزات
۴۷۶	۱۱-۲ مقاهمین بنیادی
۴۷۶	۱۱-۳ سینتیک واکنشهای حالت جامد
۴۷۹	۱۱-۴ تغییر حالات چندفازی
۴۸۰	تغییر خواص و ساختار میکروسکوپی در آلیازهای آهن- کربن
۴۸۰	۱۱-۵ دیاگرامهای تغییر حالت ایزوترم (هم دما)
۴۸۰	برلیت
۴۸۶	بنیت
۴۸۸	ساختار کروی
۴۹۰	مارتنزیت
۴۹۶	۱۱-۶ دیاگرامهای تغییر حالت در اثر سرد کردن ممتد (مداوم)
۴۹۶	۱۱-۷ رفتار مکانیکی آلیازهای آهن- کرن
۴۹۷	برلیت
۵۰۱	ساختار کروی
۵۰۱	بنیت
۵۰۲	مارتنزیت

۵۰۶	تردی حرارتی
۵۰۷	۱۱-۹ مروری بر تغییر حالت فازی آلیاژهای آهن - کربن
۵۰۸	سختی رسوبی
۵۰۹	۱۱-۱۰ عملیات حرارتی
۵۱۰	عملیات حرارتی محلول سازی
۵۱۰	عملیات حرارتی رسوبی
۵۱۲	۱۱-۱۱ مکانیزم سخت شدن
۵۱۵	۱۱-۱۲ نکات متفرقه
۵۱۶	فرایند ملور شدن، ذوب شدن و انتقال شیشه‌ای در پلیمرها
۵۱۶	۱۱-۱۳ متایر شدن
۵۱۸	۱۱-۱۴ ذوب شدن
۵۱۹	۱۱-۱۵ انتقال سیشه‌ای
۵۱۹	۱۱-۱۶ دماهای ذوب شدن و انتقال شیشه‌ای
۵۲۲	مراجع
۵۲۳	مسائل فصل یازدهم

فصل دوازدهم: خواص الکتریکی

۵۳۵	۱۲-۱ مقدمه
۵۳۵	۱۲-۲ قانون اهم
۵۳۵	۱۲-۳ هدایت الکتریکی
۵۳۵	۱۲-۴ هدایت یونی و الکتریکی
۵۳۸	۱۲-۵ ساختار لایه ارزی در مواد جامد
۵۴۲	۱۲-۶ هدایت الکتریکی در قالب مدل لایه‌ها و پیوندهای اتمی
۵۴۳	فلزات
۵۴۴	عایقها و نیمه رساناها
۵۴۵	۱۲-۷ جابجایی الکترون‌ها
۵۴۷	۱۲-۸ مقاومت الکتریکی فلزات
۵۴۹	تأثیر دما
۵۴۹	تأثیر ناخالصیها
۵۵۰	تأثیر تغییر شکل پلاستیک
۵۵۰	۱۲-۹ خصوصیات الکتریکی آلیاژهای تجاری

۵۵۱	۱۰-۱ نیمه رسانایی ذاتی
۵۵۲	۱۰-۲ مفهوم کلی یک حفره
۵۵۴	۱۰-۳ رسانایی حقیقی یا ذاتی
۵۵۵	۱۱-۱ نیمه رساناهای غیرذاتی
۵۵۵	۱۱-۲ نیمه رساناهای غیرذاتی نوع n
۵۵۸	۱۱-۳ نیمه رساناهای غیرذاتی نوع p
۵۶۱	۱۲-۱ تغییرات دمایی هدایت الکتریکی و تراکم حاملها
۵۶۹	۱۲-۲ اثر هال
۵۶۹	۱۲-۳ نگاه مای نیمه هادی
۵۷۹	۱۲-۴ بیت الکتریکی در سرامیکهای یونی و پلیمرها
۵۷۹	۱۲-۵ هدایت د. ران یونی
۵۷۱	۱۲-۶ خواص لکتریکی پلیمرها
۵۷۱	۱۲-۷ پلیمرهای هادی
۵۷۲	۱۲-۸ رفتار دی الکتریک
۵۷۲	۱۲-۹ ظرفیت
۵۷۲	۱۲-۱۰ بردارهای میدان و پلاریزاسیون
۵۷۲	۱۲-۱۱ انواع پلاریزاسیون
۵۷۲	۱۲-۱۲ وابستگی ثابت دی الکتریک به فرکانس
۵۷۲	۱۲-۱۳ استحکام دی الکتریک
۵۷۲	۱۲-۱۴ مشخصات الکتریکی دیگر مواد
۵۷۲	۱۲-۱۵ فروالکتریسیته
۵۷۲	۱۲-۱۶ پیزوالکتریسیته
۵۷۳	۱۲-۱۷ مراجع
۵۷۵	۱۲-۱۸ مسائل فصل دوازدهم
۵۸۷	۱۳-۱ فصل سیزدهم: انواع مواد و کاربرد آنها
۵۸۷	۱۳-۲ مقدمه
۵۸۷	۱۲-۱ انواع الیازهای فلزی
۵۸۷	۱۲-۲ الیازهای آهنی
۵۸۸	۱۲-۳ فولادها
۵۸۹	۱۲-۴ فولادهای کم کربن
۵۹۰	۱۲-۵ فولادهای با کربن متوسط

۵۹۴	فولادهای ضدزنگ
۵۹۶	چدنها
۵۹۸	چدن خاکستری
۶۰۲	چدن داکتیل (کروی)
۶۰۲	چدن سفید و مالیل
۶۰۳	۱۳-۳ آلیاژهای غیرفلزی
۶۰۳	مس و آلیاژهای آن
۶۰۶	آلومینیوم آلیاژهای آن
۶۰۸	منزیم و آلیاژهای آن
۶۰۹	تیتانیم و آلیاژهای آن
۶۱۰	فلزات دیرگذار
۶۱۲	سوپر آلیاژها
۶۱۲	فلزات نجیب
۶۱۲	آلیاژهای غیرآهنی متفرقه
۶۱۴	انواع سرامیکها
۶۱۴	۱۳-۴ شیشه‌ها
۶۱۴	۱۳-۵ شیشه سرامیکها
۶۱۶	۱۳-۶ محصولات رسانی
۶۱۶	۱۳-۷ دیرگذارها
۶۱۷	دیرگذارهای Fireclay
۶۱۷	دیرگذارهای سیلیکا
۶۱۷	دیرگذاری‌های بازی
۶۱۸	دیرگذارهای مخصوص
۶۱۸	۱۳-۸ سایندها
۶۱۹	۱۳-۹ سیمانها
۶۲۰	۱۳-۱۰ سرامیکهای پیشرفته
۶۲۰	۱۳-۱۱ الماس و گرافیت
۶۲۰	الماس
۶۲۱	گرافیت
۶۲۲	انواع پلیمرها
۶۲۲	۱۳-۱۲ پلاستیکها

۶۲۷	۱۳-۱۳ الاستومرها
۶۲۷	۱۴-۱۴ فیبرها
۶۲۷	۱۵-۱۳ کاربردهای متفرقه
۶۲۸	پوشش‌ها
۶۲۸	چسبها
۶۲۸	لایه‌ها
۶۲۹	فوم‌ها
۶۲۹	۱۶-۱۳ مواد پلیمری پیشرفته
۶۳۰	مراجع
۶۳۱	مسائل فصل بیزدهم
۶۳۶	A ضمیمه
۶۳۸	B ضمیمه
۶۴۷	C ضمیمه
۶۷۴	D ضمیمه
۶۷۸	E ضمیمه
۶۷۹	واژه‌نامه